

Correspondența Română

APARE IN TOATE ZILELE DE LUCRU

ABONAMENTE

LA

Correspondența Română

ROMANIA ȘI ȚERILE VECINE		IN STRĂINĂTATE	
Pe 12 luni	30 lei	Pe 12 luni	40 lei
„ 6 „	15 „	„ 6 „	20 „
„ 3 „	8 „	„ 3 „	10 „

TARIFUL ANUNȚ RILOR

Pe paginile 7 și 8 linia 40 bani.

Pe celelalte pagini după învoială.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Bulevardul Elisabeta 117

Apropiindu-se sfârșitul anului, rugăm pe aceia dintre abonații noștri, cărora și expiră abonamentul la 31 Decembrie, să și-l reînnoiască cât mai curând, pentru a expedițiunea să se poată face regulat.

Reducem de la 1 Ianuarie abonamentul și pentru ținuturile învecinate cu România la 30 lei pe un an, 15 lei pe o jumătate de an și 8 lei pe un pătrar de an.

Rugăm deci cu atât mai virtuos pe cititorii noștri din România să stăruie printre amicii și cunoscuții lor, ca să ne sprijinească în greaua noastră întreprindere.

Administrațiunea.

CONCORDIE

Causele, pentru care oamenii se despart, sunt de două feluri.

De cele mai multe ori neînțelegerile produc, fiindcă oamenii nu înțeleg în același fel lucrurile. Lucrează și știu câte ceva potrivit cu propriile sale convingeri, și fiindcă convingerile sunt diferite, nu pot să lucreze cu toții împreună, ci trebuie să se producă din când în când conflicte.

Mai ales de natura aceasta sunt conflictele ce se produc între oamenii politici ai României în ceea ce privește stăruința română.

Sunt fără îndoială și considerațiile de partid la mijloc, nu înseamnă acestea că tăresc atitudinea oamenilor noștri politici.

Am văzut pe d-nii I. Grădișteanu, hail Balș, G. Peucescu și alți convectori alături cu d-nii D. Sturdza, Stoiloianu P. Aurelian, V. A. Ureă și N. Fleva. De ce? pentru că, conservatori ori liberali ei ved în același fel lucrurile și ast-fel pornind din aceleași premise ajung la aceleași convingeri.

Tot ast-fel nu încapă nici o îndoială, că sunt și între membrii partidului național-liberal oameni, care stau

pe gânduri și ar fi gata să aprobe modul de a vedea al d-lor P. Carp și A. Lahovary.

Trebue oare neapărat să presupunem, că fie-unii, fie alții, sunt de rea credință, reii patrioți ori reii Români?

Fără îndoială că nu: e destul să presupunem, că fie uniți, fie alții greșesc.

Cu totul alt-fel stau lucrurile peste Carpați.

Acolo nimeni nu mai are dreptul de a greși. Adevărul e pentru toți oamenii același și ast-fel nu mai poate exista nici o deosebire de vederi după ce el a fost recunoscut de toți. Ear peste Carpați nimeni nu mai poate spune, că nici acum, după o luptă atât de îndelungată, nu a ajuns încă să cunoască adevărul. Chiar și d-nii Moșonyi-ești, care ast-fel nu-și petrec viața în mijlocul Românilor, trebue să știe adevărul foarte lămurit ce vor Români din ținuturile coroanei Ungare, ce se poate și ce nu se poate face politicește cu dărușii.

Dacă dar tot mai sunt și astăzi peste Carpați neînțelegeri, aceste nu pot rezulta de cât din una dintre cele trei forme ale iubirii de sine: fie din egoism, fie din amor propriu, fie din ambițiune.

E adevărat mai presus de toată îndoială, că singura politică reprezentată de actualul comitet central al partidului național e cu putință la Români din ținuturile coroanei ungare. În zadar și-ar frământa oamenii de stat ai Românilor capetele, ca să chibzuească vre-o altă politică mai înțeleaptă, după a lor părere, căci poporul e odată pornit într-un fel cu toată hotărîrea și ori-și-ce încercare de a-l abate din calea lui poate să producă o rezistență primejdioasă.

Rânduri-rânduri de oameni au lucrat timp îndelungat și cu toată inima, ca să producă acest curent național: n'ar fi în toată firea omul, care și-ar închipui, că el poate, așa de o dată, să schimbe felul de a vedea și de a simți în mii și mii de suflete.

Aceasta, peste Carpați, toți trebue să o știe; dacă sunt deci cu toate aceste oameni, care nu vor să meargă cu lumea, ei stau la o parte fie pentru-că așa cer interesele lor particulare, fie pentru-că sunt jigniți în amorul lor propriu, fie pentru-că nu găsesc în lupta națională satisfacerea ambițiunii lor.

Ne punem adevărat, în ajunul sfințelor sărbători, întrebarea: ar fi oare bine, ar fi frumos, ar fi lucru creștinesc, ca cine-va de aici din România să încurajeze pe acești oameni, să-i ajute, să profite de slăbiciunile lor, ca să accen-

tueze desbinările dintre frații noștri de dincolo?

Ori-și-care ar fi vederile oamenilor politici din România, nici unul nu poate dori slăbirea puterii de rezistență a fraților noștri de peste Carpați.

Ei vor face ce vor pute și ce vor fi nevoiți să facă în împrejurările, în care se află și cu elementele, de care dispun: reușita atiră mai presus de toate de concordia lor frățească.

Ne mângâiem deci de sfințele sărbători cu nădejdea, că dacă aici în România nu vom pute să ajungem la concordie în ceea ce privește cesțiunea română, nu va mai lucra nimeni de aici, ca să producă disensiuni peste Carpați, ci vom stăruie cu toții, ca cel puțin acum, la mare strîmtoare, frații noștri să ajungă la concordia mult dorită.

Scrisori din Ardeal

21 Decembre, 1893.

Ce e de făcut?

Așa trebue să ne întrebăm noi Românii Ardeleni cu toții de o potrivă, bătrâni și tineri, căși ne aflăm în toiul luptelor politice, impuse nouă prin vitregimea situațiunei politice de astăzi.

Comitetul partidului național și-a împlinit misiunea cu așternerea Memorandului la Inaltul Tron. Tronul încă până astăzi nu s'a rostit nici favoritor, nici desaprobat față cu acest important act al Românilor. Noi Români înșă am tras o înțeleaptă învățătură din mergerea la Viena.

Țipetele noastre de durere au străbătut în întreaga Europă. Presa europeană s'a pronunțat la timpul său asupra Memorandului ca și asupra dureroasei sorti, în care gemem noi sclavii europeni ai veacului al nou-șpe de-aceia.

Persecuțiunile au mers însă crescând, ear astăzi stăm față cu procesul monstru intentat celor 25 membri ai comitetului partidului național.

Noi suntem pregătiți, și ne așteptăm la toate. Ne așteptăm la întemnițarea comitetului. . . la pedepse bănești cum numai tribunalele ungurești știu dicta, și în fine, ne așteptăm la noue procese și întemnițări!! Veți bine, noi suntem dedați la de astea, căci bună învățătură ni-au lăsat nouă străbunii *«et agere et pati fortia Romanorum est»*,

Ce este însă de făcut astăzi, când Viena rămâne față de noi mută?; când guvernul din Pesta ne persecută fără cruțare pe o linie cu mult mai întinsă ca până acuma? și când guvernul regatului României declară fără se roșască, că noi ne aflăm împărțiți în două partide, și că nu se amestecă în luptele noastre interne?

Răspundem scurt și cuprinzător.

Dacă Viena va avea lipsă de noi, își va deschide gura — până atunci rămâne mută — ear atunci când ea va vorbi, vom ști și noi ce să 'i răspundem.

Stăm apoi la dispoziția guvernului din Budapesta ca să mergem acolo unde are mai mare dragoste — în temnițele Vațului sau a Seghedinului, pentru-că suntem foarte pacinici și . . . dedați cu temnița.

Ce cuvinte putem adresa guvernului actual al regatului României? Cine și de unde știe d. Lațovari că între Români de aici există două partide?

Unui ministru român, chiar de externe, nu 'i este permis a vorbi așa pe combinate, despre frații săi Români...!!

Ministrul de externe al României trebuia să știe că numai astă vară a fost cea mai imposantă conferință românească la Sibiu, ca și care nu s'a mai vădut de la anul 1848. Aici s'a vădut inteligența română una și nedespărțită de poporul, «care ne dictează nouă politică», și de la care ne inspirăm noi în politica românească.

Ear poporul nostru nu știe a fi *condescendent* și îndată ce ar simți pe conducătorii lui cu condescendența sub suoară, 'și-ar înturna fața cu groază dicându-'și: *ne-au vëndut d-nii noștri...!!*

Intre români există numai un unic partid românesc, cu un program clar și bine definit. Numai acest partid poate vorbi și este legalul reprezentant al opiniunii publice românești. Cine este afară de acest partid, nici nu adauge nici nu înmulțește numărul luptătorilor naționali. Din șirul acestui partid au eșit și es în fie-care și acei luptători falnici, care intră și es din temnițele ungurești.

De stîrpirurile politice, de agenții guvernului nici nu mai vorbim; pe aceștia 'i-am scos din marea carte națională, cheme-se ei Moldovan, Alexics sau ori și cum.

Guvernul român se știe dar, că fără a fi condescendenți și fără a 'i cerși mila, vom rămâne ceea-ce suntem: *Români*, așa precum nemuritorul *Ioan Brătianu* știa că trebuie să fie Români de pretutindenea.

După toate acestea trebuie să ne întrebăm: Ce e de făcut?

Avem să ne strîngem șirurile întregind numărul combatanților căzuți sau cădândi jefte temnițelor ungurești; avem să ne interesăm de soartea lor ușurându-le greul vieței, și în fine să fim liniștiți știind că ni-am făcut datoria față cu neamul românesc. Numai cât ar fi cu mult mai bine, ca actuala noastră situațiune politică să nu îndemne pe dorobanțul român și pe honvedul ungar să-'și cânte cântece de înfrățire, căci și noi cu toții ne îngrozim ca și ilustrul V. A. Ureche...!!

Sau doară aceasta e ținta boierilor noștri și a acelor din România? Atunci cu atât mai tare strigăm: *Ce e de făcut?*

I. M.

Semne de înfrățire

Dragostea maghiarilor pentru naționalități se manifestă pe toată ziua și în ori-ce ocaziune.

Gelos de laurii câștigați de congrega-

țiunile comitatense din Cluj, Făgăraș și Uniedoara, comitatul Gömör din Ungaria-de-Nord, locuit în mare majoritate de slovaci, dar a căruia congregațiune este maghiară, a emis un vot, în puterea căruia s'a trâmăis mai șilele trecute Camerei deputaților din Pesta următoarea adresă:

«Considerând, sună adresa, că atacurile violente care tind să tulbure ordinea legală a statului și ajung până la turbare, se pricinuesc numai pe calea diaristică, și responsabilitatea, în înțelesul legii de presă cade numai în sarcina redactorului, care în cele mai multe casuri este intenționată pus la acel loc în cât adevărații plănuitori ai agitațiunilor, adevărații agitatori sunt în siguranță și nu pot fi urmăriți de lege după cum merită. Esperiența ne dovedește că ei urmează cu actele lor nelegiuite în curs de ani d'a rindul, fără să fie pedepsiți pentru aceasta;

«Considerând, că pentru urmărirea autorilor agitațiunilor antinaționale în marginile legii nu există o cale, care să dea rezultate sigure, până nu vor fi declarate de crime ordinare și de resvrătiri, agitațiunile în contra actualei stări legale de stat, care tulbură buna înțelegere dintre cetățenii de diferite naționalități, fie prin prese sau fie în ori și ce alt chip comis aceste nelegiurii, puterea legii penale ne putându-se estinde asupra acestor manopere ca asupra unor crime ordinare:

«Rugăm dar pe Camera deputaților, să declare de **crime ordinare și adică de resvrătiri, agitațiunile panslaviste și naționale române** îndreptate în contra ordinii legale de stat și să întindă puterea legii și asupra acestor fel de manopere, prin cât de grabnica revisuire și schimbare pe calea legislațivă a capitalului VI din codicele penal».

De altă parte, *Budapesti Hirlap* de la 1 Ianuarie st. n. ne aduce următoarea știre:

„La adunarea societății de cultură (cetiți de maghiarisare) din Ungaria de Nord (unde e țara Slovacilor) ținută la 12 Septembrie trecut, Pongrácz György (de origine *armean*, iar acum *mare Ungur*) a făcut propunerea, ca societatea să roage pe camera deputaților să schimbe legea de presă, așa în cât să se șteargă libertatea pentru presa naționalităților. Societatea, ce e drept, n'a primit propunerea, dar a hotărât în unanimitate să atragă osebita atențiune a guvernului asupra contiuei și consecutivei agitațiuni, pe care o urmează de decenii, în cea mai mare parte neurmărite, diarele naționalităților în contra statului și a națiunei maghiare.

«Societatea, după cum dice adresa către camera deputaților, a recunoscut mai ales efectul stricacios pe care l'au produs diarele slovace asupra poporației de jos, și constată cu durere, că acea presă face propagandă mai ales pentru tendințele panslaviste. Presa slavonă să avântă cu o uimitoare energie spre planurile sale, aprinzând în cetitorii săi dispreț și ură în contra patriei și a ungarilor. Cu toate acestea societatea nu crede de cuviință, pentru lecuirea acestor rele, restringerea li-

bertății presei, între altele și pentru-că prin acesta s'ar micșora drepturile cetățenilor nemaghiari și ar fi atinsă unitate de drepturi în stat, s'ar crea deci de drept pretențiuni în urmarea diferenței de limbă ceia-ce cu mult mai mult ar periclita unitatea statului de cât întreagă agitarea presei de naționalități. Am expune și singurul câștig serios al politicii naționale urmate de la 1867,—așa spune adresa — c adică nu am recunoscut pe naționalități ca având drepturi, sau mai bine dis, c legea știe de cetățenii de diferite limb dar nu știe de organizarea lor pe această basă, nu știe de naționalitatea lor.

«Aceste considerațiuni le are în veder societatea, când cere susținerea în întregime a articolului de lege XVIII din 1848 și tot aceste considerațiuni o hotărâse să declare, că statul în marginile egalei în dreptății și a libertății presei, să fie că se poate de energic față cu aceia, care: busând de libertatea presei asigurată prin lege atacă statul maghiar la baza existenței sale; legea penală să se aplice cu toată severitatea față cu agitatorii prin presă.

Adresa termină cerând, ca agitația de naționalități pe care societatea singură nu are în destul putere să o impedece, stat să o reprime prin toate mijloacele ce stau în putință; ear patriotica societate din Ungaria de nord va susține toată hotărârile guvernului, care va căuta să înlăturească ideia națională și stima față de stat, și să vindece starea noastră nesportabilă.»

Tot semne de pace și de frăție sunt acestea.

TURBURARILE DIN SICILIA

O depeșă din Roma vestește că după înformațiunile primite de ministerul italian, răsvrătitorii din Sicilia dispun de mai multe reșchiză de puști. Se va căuta a-i desarma prin mijloace legale și pacifice înainte de a recurge la forță.

În învălmășeala de la 1 Ianuarie la Petrupezia opt răsvrătitori au fost uciși și 18 răniți.

La Salerno mai multe clădiri publice și private au fost distruse printr'un incendiu.

Lă Gibellina un pretor a fost ucis. Trupa a fost nevoită să facă us de arme. Se asigura că sunt 5 resculați uciși și 5 răniți.

Roma, 23 Dec. — S'a publicat la Palermo decretul regal care pune Sicilia în stare de asediu. Generalul Morra de Lavriano e numit comisar extraordinar cu depline puteri. Toate autoritățile civile și militare sunt puse sub ordinele sale. Decretul e contra-semnat de toți miniștrii. Această măsură a făcut o impresie excelentă și a însuflețit curagiul în șirul public.

Palermo, 23 Decembre. — Deputatul Felice a fost prins în flagrant delict de extorsare. El a fost dat în judecată și instruit procesului său este deja începută. D. De Felice este șeful Fascilor.

CONFLICTUL CU PAPA

Sub acest titlu gazeta guvernamentală «Țara» a istorisit, că un conflict s'a ivit între guvernul nostru și Vatican, din cauza numirii proiectate a părintelui Angelis, din ordinul *nisionarilor* pasionaști, ca archi-episcop latin în București. — Cu acel prilej, «Țara» a amestecat și numele M. S. Regelui, spunând că nici Suveranul n'ar fi favorabil numirii părintelui Angelis.

În numărul său de ieri, «Timpul» a desmintit această știre și a declarat, că nici un conflict nu există între România și Vatican. De altă parte, «l'Indépendance Roumaine» publicat un articol asupra acestei chestiuni, articolul ziarului pomenit constată mai întâi, că noi nu avem nici un fel de legături diplomatice cu Vaticanul și de aceea nici nu poate exista un conflict între noi și Papa. Dar, în altă ziarul exprimă speranța, că numirea părintelui Angelis nu se va face, de oarece ordinul pasionaștilor, fiind un ordin de protestism, s'ar jigni simțimentul public de la noi, contrar orî-cărei propagande religioase în România.

Ast-fel, deși desmintit de unele organe oficiale, s'ar părea că totuși conflictul nu este în domeniul fanteziei reportajilor de ziare. De alt-cum, după vechi învoelii cu Roma, se pot trimite în România de cât dintre lugării franciscani italieni.

ȘTIRI DIN STRĂINĂTATE

AUSTRIA

Vânătoarea imperială din Stiria a fost treruptă din cauza frigului foarte mare. Imperatul s'a întors la Viena. Pe când ducea de la gară la palat, unul din caii trăsorii a căzut jos. Imperatul s'a scuturat într-o altă trăsură.

FRANȚA

Curtea de casație a respins fără discuție cursul lui Vaillant în contra hotărîrii care l' trimite înaintea curței cu jurați. Procesul său e fixat pe astăzi la curtea de jurați din Paris; dar avocatul lui Vaillant refuză să pledeze, din cauza scurului timp acordat pentru a-și prepara apărarea; e probabil că afacerea va fi amânată.

ITALIA

Din Roma sosește știrea că vre-o câte-zece ziare au deschis liste de subscripții întru victimele de la Aigues-Mortes. Există temerea pentru astăzi-seară de demonstrații în contra verdictului de la Anulême. Măsurî preventive foarte energice au fost luate.

— O zăpadă și un ger mare bântue la Roma; serviciile tramvayurilor, omnibusurilor, telegrafelor și telefoanelor sunt derupte.

— Vântul bora și gerul cel mare conuă pe coastele Adriaticei. — Vaporul «Rute» a naufragiat aproape de Ancona; echipajul a fost scăpat.

BULGARIA

Lucrările portului Burgas, după cum ne anunță o depeșă din Sofia, vor fi puse din nou în judecare la 21 Ianuarie.

RUSIA

Consiliul municipal din St. Petersburg se ocupă cu un proiect de Expoziție Universală la St. Petersburg în 1903, cu ocazia celui de al doilea centenar al fundățiunei Sfintului Petersburg.

— Doctorul Bergmann din Berlin a fost chemat în Varsovia pentru generalul Gurko, a cărui boală se agravează.

CRONICA

Numărul viitor al ziarului nostru va apare cu data de Mercuri, după sărbători.

M. S. Regele a primit, din partea Regelui Danemarcei, o scrisoare de felicitare, drept răspuns la notificarea ce l' s-a făcut, pentru nașterea Principelui Carol.

S'a confărit medalia «Bene-merenti» cl. I. d-lui Hans Schmitt, profesor la conservatorul din Viena, pentru operele sale musicale.

M. S. Regele nu va primi în audiență de cât după anul nou.

A apărut No. 1 din revista literară ilustrată *Vatra*, sub conducerea d-lor I. Slavici, I. L. Carageale și G. Coșbuc.

Sumarul numărului 1 este următorul: *Vorba de acasă* de I. Slavici, I. L. Carageale și G. Coșbuc.

Diua 'nvierii. Poesie de G. Coșbuc.

Mara. Nuvelă de I. Slavici.

Din țeri streine. Poesie de G. Murnu.

Sfintele sărbători.

Lupii 'n vatră. Epopee națională de P. Dulfu.

Artă de Tr. Demetrescu.

Reformă... de I. L. Carageale.

Fel de fel.

Ilustrațiunile sunt foarte frumoase și bine isbutite.

Prețul unui număr este de 1 leu. Revista apare de două ori pe lună.

Cu ocaziunea înmormântării generalului Cernat, s'au produs mai multe accidente datorite gerului.

Au degerat urechile la mai mulți soldați. Dintre jandarmii călări 20 de inși au fost duși în infirmerie, imediat după sosirea lor la casarmă. Totuși, din cauza frigului, trupele n'au urmat sicriul de cât până la seminarul Nifon.

D. de Bülov, fost ministru al Germaniei la București, va fi primit astăzi în audiență de M. S. Regele.

Aseară s'au întrunit pentru cea din urmă oară inspectorii generali ai armatei, pentru întocmirea tablourilor de înaintare.

D. M. Ghermani va pleca deseară la Viena în concediu pentru 14 zile. Cu interimul ministerului de finanțe a fost însărcinat d. P. Carp.

D. Radianu, judecător la tribunalul de Mehedinți, a fost numit președinte al tri-

bunalului de Suceava, în locul d-lui Ghețu, transferat la Teleorman.

În corpul tehnic al inginerilor statului s'au făcut următoarele înaintări, pe ziua de 1 Ianuarie:

D-nii C. Zeuceanu, membru în consiliul tehnic, A. Saligny și C. Mănescu, șefi în direcțiunea căilor ferate, actuali ingineri inspectori cl. II, au fost înaintați ingineri inspectori cl. I.

D-nii S. Karkaleki, Davidescu C. și Ionescu Pandele, actuali ingineri-șefi cl. II, au fost înaintați ingineri-șefi cl. I.

D-nii Popovici V., Antoniu Al., Papadopol N. Iacob, Ionescu N. Andrei și Danielescu D. au fost înaintați ingineri ordinari cl. I.

D-nii Stamate N., Vasiliu C., Matei E. Pangrati, Bădescu Al., Scutarin M. George, Constantinescu G. M., Constantinescu M. Nicolae, Bădulescu C. Ceaicowski Grig., Sc. Lahovari, Budișteanu Petru și Cantunari Paul au fost înaintați ingineri ordinari clasa II.

D. Sabovici Baranga Al. a fost înaintat inginer ordinar cl. III.

S'a acordat d-lui Barozi medalia *Bene-merenti* cl. II, pentru meritele sale musicale.

Consiliul de miniștrii a decis să depună pe biuroul Camerei un proiect de lege, prin care guvernul să fie autorizat să facă tracțiune cu mareșalul Nustret Pașa, care ridică pretenție asupra unor imobile din județul Tulcea.

O depeșă din Sofia sosită la *Agenția Română* anunță că toate măsurile de carantină în contra proveniențelor Austro-Ungare și Române au fost desființate.

Diseară consiliul comunal al Capitalei se va întruni ca să discute chestiunea iluminatului cu electricitate al Bucureștilor.

Trenul accelerat, care a plecat ieri din București spre Verciorova, n'a putut merge de cât până la Pitești și s'a întors înapoi.

Azi însă, trenul va merge până la Verciorova, linia fiind deschisă.

Radu Ion din comuna Lupșani, de lângă Câmpu-Lung, îmbătându-se, a împușcat alaltăeri pe femeia Cătălina a lui Ghiță Nestor, tot din aceea comună, care a și încetat din viață. Radu Ion a fost arestat.

Ieri s'a făcut în sala băilor Eforiei pomul de Crăciun pentru copiii săraci din mahalele și distribuția hainelor și jucăriilor.

D-na Nicu Filipescu, soția primarului Capitalei, și D-na Filipescu, mama d-lui N. Filipescu, distribuiau jucării și haine la copilași.

În sală erau trei pomi de Crăciun prea frumoși împodobiți.

Musica a cântat tot timpul cât a ținut împărțirea darurilor la copii.

CAZACII

— Două articole —

I

Ce sunt Cazacii? ce au fost ei odinioară? cum au ajuns ei, căzuți sub stăpâna rusescă, ceea-ce astăzi sunt?

Sunt acum vre-o șapte sute de ani, când oardele Djinghischanului Temurđși au năvălit în Europa, țaria odinioară atât de puternică a Rușilor era spartă în mai multe ducate, care au fost unul după altul pustiite și apoi subjugate de Mongoli. Cătu-va dintre Marii Duci s'au aliat cu Chaganul Cumanilor, care atunci stăpâneau locurile, unde noi trăim astăzi, dar aliații au suferit la Calca (a 1223) o grea înfrângere și Cumanii parte s'au retras în văile mai strimte ale Carpaților, parte au trecut în valea Tisei, iar aliații lor au căzut sub stăpânirea așa numitei Oarde de aur de la Chipciac.

O parte din oardele biruitoare a înaintat spre Meadă-și și s'a incubat în peninsula, pe care noi o numim azi *Crim*, ceea-ce va să dică cetate. Aceștia sunt Tătarii, pe care Nogai, un nepot al lui Temurđși, i-a scos apoi de sub stăpânirea directă a oardei de aur și i-a organizat în Chanat deosebit.

Cele-lalte popoare risipite pe marele șes au rămas timp de vre-o 250 ani sub stăpânirea Mongolilor.

Stăpânirea oardei a fost aspră afară din cale. Deși Marii Duci rămăseseră ca un fel de tributari ai oardei și în urmă ai Chanilor de la Cazan și de la Astrachan, Mongolii puneau biruri grele și interveniau și în afacerile interne ale Ducatelor. Astfel Rușii, care și mai înainte se amestecaseră cu fel de fel de popoare de viață mongolă, în timpul acestei stăpâniri s'au depărtat cu desăvârșire de rasa ariană. Ei au păstrat, ce-i drept, limba slavonească și legea creștinească, dar ca tip și fire, ca obiceiuri și apucături, ca fel de a vieții au devenit un fel de Mongoli.

Nu însă toți.

Ei n'aveau să se lupte numai pentru neartănare, ci tot odată și pentru credințe, și pentru păstrarea propriului lor fel de a fi. Cei mai neînduplecați și mai stăruiți în credință n'au voit dar să se supună, ci au fugit, s'au adăpostit prin păduri ori pe la locuri rovinoase și au urmat mai departe lupta pentru lege și pentru neam.

Acești luptători pribegi și neînduplecați sunt Cazacii.

Organizații în cete mai mici ori mai mari, ei trăiau la locuri adăpostite și apărate de fortificațiuni primitive, de unde eșiau din când în când, ca să dea năvală asupra păgânilor, să taie, să robească, să prade și să pârjolească.

Ca să poată intra cu toată inima în luptă Cazacul făcea la intrarea lui în ceată jurământ, că nu se va căsători și se va supune orbește căpeteniei alese de ceată, adică Hatmanului; ast-fel Cazacii, cu puține excepțiuni, erau celibatari ca cavalerii cruciați ai Apusului și Hatmanii erau un fel de mari magistri.

Sporite cu fugarii noi, cetele de Cazaci au devenit din ce în ce mai puternice și au eliberat de sub stăpânirea păgânilor întinderi de pământ din ce în ce mai mari. S'au sporit deci și Creștinii scăpați sub ocrotirea lor. — Ast-fel găsim în cele din urmă pe pământul căzăcesc două feluri de oameni: Cazacii, care sunt luptători liberi, și ocrotiții lor, care drept răsplată plătesc biruri și muncesc pământul. Scădând apoi numărul Celibatarilor, Cazacii rămân ca un fel de nobleță militară, cum ei intervin în luptele din țările române.

Cetele de Cazaci au fost multe, și Marii Duci de Moscva s'au folosit de ele în lupta pentru eliberarea Rusiei de sub jugul Mongol. Ast-fel încă în timpul lui Stefan cel Mare multe din cetele de Cazaci se aflau sub ascuttarea Marelui Duce de Moscva, care la 1546 a luat apoi titlul de Țar (Ivan IV. cel Cumplit). — Spre Chiev însă și de aici până la Mare erau Cazacii de la Nipru, de la Zaporog și de la Don, care nu atirnau de nimeni și țineau pept și cu Tătarii, și cu Turcii, și cu Leșii și cu Moscoviții. Aici la Cazacii aceștia s'a desfășurat cea mai frumoasă parte din viața popoarelor de la meadă noapte.

Neam de oameni plini de avânt, inzeștrați cu cele mai frumoase daruri firești, Cazacii aceștia au petrecut pe câmpiile lor o viață plină de poezie și au format singura în adevăr frumoasă din limbile slavonești. — Cazac va să dică fugar, pribeg, haiduc, om fără de căpătâi, ventură-țară, și în adevăr întreaga viață a acestor Cazaci se petrecea în aventuri îndrăznețe, în expedițiuni făcute fie pe uscat, fie pe apă până departe spre Dunăre și spre coastele Asiei mici.

Pe la sfârșitul secolului XVI. Ștefan Bathory, regele Poloniei, intră la învoială cu o parte din acești Cazaci: el le asigură ajutorul Poloniei, eară ei primesc paza hotarelor atât față cu Turcii și Tătarii, cât și față de Moscoviții.

În virtutea acestei învoieli Hatmanul avea sub ascuttarea lui 40,000 Cazaci împărțiți în 20 de cete, deci o armată pe care Henric IV. numai cu mari opintiri ar fi putut s'o adune.

Polonia însă nu se ține de angajamentele, pe care le luase.

Încă în anul 1573, după-ce se stinsese ramura poloneză a Casei Vasa, nobilimea poloneză, așa numita Șleahță, stabilise un fel de capitulațiuni (Pacta conventa), pe care ori-și-care rege trebuia să le jure mai înainte ne a se urcă în scaun și în virtutea cărora regele numai cu învoirea Șleahței putea să declare război, să încheie pace ori să legifereze. Tot atunci s'a declarat și o pace religioasă (*Pax Dissidentium*), prin care li se asigura tuturor confesiunilor liberul exercițiu.

Șleahta proclamă înse Rege pe Henric, fratele lui Carol IX, care nu rămâne, ce-i drept, în Polonia, dar lasă aici pe Iesuiții veniți cu dânsul. Și atât de bine știu acești Iesuiți să prelucreze nobilimea, încât Ștefan Batory, care era calvinist, se simte nevoit a trece la catolicism. De aici ina-

inte întreaga politică a statului polonez e stăpânită de *colegiul de propaganda fide*, care face toate opintirile, ca să găsească în țările de la meadă-noapte compensațiune pentru ceea ce pierduse biserica papală în centrul Europei.

De oare-ce despre o convertire fățișă a ortodocșilor nu putea să fie vorba, Iesuiții stăruie pentru *unirea* lor cu biserica catolică. Cât pentru ortodocșii din Polonia regele și Șleahta puteau să-i siluiască; Cazacii nu erau însă supuși ai Poloniei, ci ai Hatmanului, pe care ei înșiși îl alegeau. Regele intervine dar la alegerea de Hatman, și în anul 1590 Cazacii încep a se mișca contra Poloniei, care nu respectează libertățile lor.

În anul 1595, când Mihai Viteazul umilește la Călugăreni pe Sinan Pașa, dietele Poloniei trece peste pacea de la 1573 și decretează că Disidenții, adică protestanții și ortodocșii, nu pot să facă parte din dietă. Ast-fel luptele religioase se pornesc din nou și Cazacii devin din ce în ce mai amenințatori.

În același timp la Moscova se strânge familia Ruric, și cumnatul celui din urmă Țar din această familie, Boris Bogunov face pregătiri, ca să ocupe scaunul. Ca să câștige preoțimea, el proclamă pe metropolitul de Moscova patriarh, iar ca să câștige boerimea, el despoaie pe muncitorii pământului de dreptul de *libera mî grațiune*, — măsură luată în urmă și de Mihai Viteazul. — Boris se și urcă în scaun dar propaganda catolică tot profită de o casiuie, ca să stabilească cu ajutorul Șleahței catolicismul în Moscova.

Aceste sunt impregiurările, în urma cărora Polonia intrată în luptă cu lumea ortodoxă a făcut în timpul lui Mihai Viteazul cauză comună cu Turcii și și-a dăsilința să-i molcomească pe Cazaci decamdată, până-ce nu se va fi rezolvat chestiunea religioasă în Polonia și la Moscova.

Între Cazaci, care se luptaseră cu atâtă bărbăție contra Păgânilor, și Muscoviți, a căror mare Duce timp îndelungat fusesemână dreaptă a Chanilor mongoli, adică între apărătorii creștinilor și sbirii păgânilor nu puteau să fie decât cele mai încoadate relațiuni.

Acum dar, când Patriarhul de la Moscova se pretinde cap al tuturor creștinilor de la Mează Noapte, Hatmanul *Sogaidșin* înființează și el la Chiev un scaun metropolititan, pe care în urmă l'a ocupat marele Arhiepiscop Petru Movilă.

Ast-fel Cazacii se molcomesc deocamdată și Șleahta poate să lucreze în toată liniștea în Polonia și la Moscova.

PENTRU UN PROSOP

— Schiță —

Se adunase multă lume la bălciul de la Riurenii. Au venit oameni și de pe Oltdeal, și de pe Olt la vale, și de pe țermndrept, și de pe cel stâng până de pe Craiova și București, ba până chiar și din Ardeal.

Așa e la bălciul din Riurenii, mai ales când timpul e frumos, fiind-că lumea nu vine numai să cumpere și să vîndă, ci și pentru ca să vadă, să întîlnească cunoscuții, să facă cunoștințe, și să petreacă un ceas două.

A venit și Ileana, de dincolo, de peste Olt, ca să vîndă niște prosoape. Așa dicea dînsa, și tot așa știa și muma ei, care n'o avea, de când îi murise bărbatul, de cât pe dînsa. Ba Ileana va fi creșut și ea însăși așa, fiind-că era multă sărăcie la casa lor, prosoapele erau frumos lucrate și le prindeau bine banii, pe care îi luau pentru ele.

Era lung drumul până la Riurenii. Trecea Oltul pe la Rimnic, ear de acolo trebuia să iee șoseaua pe Olt la vale, și ea plecase pe jos.

O fată ca dînsa nu umblă însă mult pe jos, când drumul e plin de căruțe: toți recetorii o chiamă cu dînsii, și n'are de cât să aleagă, cu cine voește să-și urmeze drumul.

Ancă pe la prînz Ileana își vinduse prosoapele, afară de unul, cel mai frumos între toate, dar de tot frumos.

Au fost nouă toate la un loc, și-și făuse socoteala să iee pentru ele vre-o trei-deci de lei: a luat însă trei-deci și șapte pentru cele opt și ar fi voit, par'că, să-l înșteze pe al nouălea pentru dînsa.

Trecea așa cu el desfășurat pe umăr și se oprea pe ici pe colo, mai în fața unei anorame, mai pe la comediantii, care se rimbau și făceau gălăgie, ca să adune limea, mai în fața vre-unei roate cu cărușei, — dar mult nu stetea nicăiri. Era mare-cum obosită, sătulă de toate și doritoare de odihnă.

Nu se putea, cu toate acestea, hotărî să plece spre casă.

Dicea mereu, că are să plece, dar tot nu pleca.

Era atât de frumoasă ziua, — ce-i drept, de vară, dar umbrită de nori și fără de vînt. Tot să stai și să treci și să vezi.

Apoi par'că mai și căuta pe cine-va— așa răca să voiască, par'că mai avea încă să se întimplă ceva cu dînsa.

Era în lumea aceasta un om, pe care o dată ea-l vedea în toate zilele și care o vedea și el pe dînsa și se vedeau amîndouă și steteau și vorbeau și șuguiau — și era atunci foarte bine. Ion însă a avut ceva cu arendașul, la care era argat, și a plecat cu mare supărare, se înțelege, nu și Ileana, ci pe arendaș.

A plecat și s'a dus și nu s'a mai întors nici după o săptămână, nici după o lună. Mare de vreme, peste jumătate de an, a plecat și Ion nu s'a mai întors, în căruța pe care o avea și uitat.

Acum par'că-l veduse, pe drum, din jos pe Rimnic, într'o căruță plină, mînînd doi cai sprinteni.

A trecut repede înainte, n'a putut să-l vadă bine, poate că nici nu era el: îl vedea însă în gândul ei, și-l adusese aminte în toate ale lui și era foarte singură în lumea bălciului.

Trecea așa înaltă și subțirică printre oameni și nu vedea pe nimeni.

«Frumos prosop! — cum îl dai, fă, fată frumoasă?»

«L'am cumpărat!» — răspuse Ileana ca deșteptată din somn și se duse mai departe.

«Cum dai prosopul, soro!» — grăi o fată, care și puse mîna pe prosopul cel frumos, ca să-l vadă mai de aproape.

Ileana se întoarse și se opri albă la față și, cu ochii împăingeniți.

În fața ei stetea o fată cam bătrăioară, nu tocmai frumoasă, dar cu alteța bogată și cu catrința bătută în fir, și fata ținea de mîna pe Ioan.

Ion era foarte strimtorat, ar fi voit să-și scape mîna dintr'a fetei, dar fata nu i-o lăsa. Nu știa — s'o cunoască, ori să n'o mai cunoască pe Ileana.

«Cum îl dai?» — întrebă ear fata.

«Ja-l!» — răspuse Ileana și i-l lăsă, ca să facă ce vrea cu el și să plece cât mai curînd.

Ar fi voit și ea să plece, dar nu putea.

«Cât să-ți dau pe ei?»

«Cât vrei!»

«Cu cinci lei mi-l da?»

«Adă banii!»

În vreme ce fata scotocea prin sin, ca să scoată cîrpa cu banii, ochii Ileanei se întîlniră cu ai lui Ion.

«Ce mai faci Ileano?» întrebă el.

«Bine!» îi răspuse ea. «Dar tu?»

«Eac' așa!» dîse el.

Apoi Ileana își luă prețul prosopului și nici că se mai uită în urmă, ci ținu drumul drept spre Rimnic.

Trecînd podul, ea se opri și rămase privind perdută la valurile galbene ce se vărsa în vale.

Era ceva nespuse de bine în această necurmată mișcare a valurilor — înainte, tot înainte, fără de răgaz înainte, unul după altul, unul peste altul, înghițîndu-se unul pe altul.

Dealurile de la dreapta și de la stînga steteau ca pază tăcută și liniștită, ca riul să nu se abată din drum, ear din fund, unde se îngrămădesc de o parte munții Coziei, ear de cea-l-altă ai Frasinetului, se ridica o furtună, răsbiau din când în când fulgere și resunau de-alungul văii tunete depărtate.

Ileana deschise mîna și aruncă cei cinci lei unul după altul în apa Oltului, apoi își urmă ușurată drumul spre casă, unde era mama ei, sermana ei mama.

În zadar o poșteau trecătorii să vie cu dînsii, căci îi era atât de bine să fie singură!

* * *

«Cum ai vîndut prosoapele?»

«Bine, mamă! — trei-deci și șapte de lei am luat pe ele.»

«Vai de mine! — Trei-deci și șapte? — Dar pe cel frumos cât ți-au dat?»

«L'am pierdut, — răspuse Ileana și în cepu să plîngă amarnic și dureros, par'că fericirea vieții, nu altă, și-ar fi pierdut-o.

«Lasă-l păcatelor prosop, că o să-ți faci altul mai frumos decît acela, — grăi mama. — Pentru un prosop atîta mîhnire! Tu ți l'ai făcut; tot tu o să-ți mai faci și altul!»

«Nici o dată!» grăi Ileana și-și urmă plînsul. — «Ca acela nu!»

Fulga

MOȘ AJUN

— Schiță —

Viscolul șueră de se cutremură geamurile ferestrelor. Ingrozite se pleacă spre pămînt ramurile pleșuve ale arborilor sub greutatea zăpezii.

Nămeți mai înalți de cât ulucii stau grămădiți pe strădele capitalei.

Afară e ger, — vai de cel ce n'are casă! — în odăile luminate, la căldură, lumea joacă cărți pe nucii și mere; unde sunt copii, nemărginită bucurie se arată la aprinderea luminărilor de pe pomul de crăciun. — E noaptea de crăciun!

Dintr'o odăiță din fundul curții, strada Sihastru Nr. 7, se aude o ciorovăială de băeți, pe care șueratul viscolului în curte o înăbușește.

Sunt Ghiță și Tache, băeții de la croitoria română a d-lui Johnson, care împreună cu Tănase, băiatul popii, toți trei în vîrstă — când ștregarul e mai ștregar, fac socoteala pe pielea ursului.

Dar nu; — nu e de loc cum vine vorba, căci de două luni de zile învață dînsii să cânte împreună «Steaua» și să 'ntrec cu «Bună dimineața la moș ajun . . .»!

Ceasul e unu după miezul-noptii, băeții pleacă cu «Moș ajun» . . .

* * *

— Dacă n'am avut noroc să-mi facă nevasta copii, dicea Ghiță cărciumarul, către cumnatu său Nicu, locotenent în retragere, cu care sta de vorbă la masa provedută cu o garafă de vin și două pahare, pe când nevestele lor și o demoașelă tot din familie jucau cărți. Sunt de 35 de ani; să trăesc bine, să mîncă bine și să beau, până la cinci-deci de ani, ș'apoi mă duc la Ierusalim și mă fac călugăr.

— Ce mai vorbe, frate Ghiță! dîse fostul locotenent. Christos n'a făcut așa, și vezi d-ta, tocmai astăzi, când, de când de la nașterea lui sunt... atîția ani, și a fost fiul..

— 1894.

— Adecă de ce 1894? Fiiul lui Dumnezeu a fost pe pămînt de legea noastră, și numai nemții dic că acuma e 1894.

— Așa e, dar vezi d-ta, mi-a explicat mie cine-va...

«Bună dimineața la moș ajun»

«Ne dați ne dați? ne dați ori nu ne dați?»

Țipetele în chor ale lui Tache, Ghiță și Tănase întrerupseră discuția, ce amenința să devină științifică.

Nea Ghiță se grăbește să astupe gura moșajuniștilor cu covrigi și nucii, iar Nicu dă câte un ban de fie-care cîntăreț.

Băeții mulțumesc, urează sărbătorii fericite, și pleacă.

* * *

— Măi Tănase, dîse Tache îndesîndu-și căciula pe urechi, haid să mergem și pe la d-l Forfecescu.

— Dă-l dracului, brr.. ce frig; gazetarii sunt afurisiți, cum a pus și pe tata la gazetă cu niște minciuni, că umblă după aventuri. Ș'apoi sunt și calici, și te și batjocoresc. Ala, nu ne-ar da nimic. Ba încă nici nu ne-ar primi.

— Știți ce, băeți, să mergem, știu eu într'un loc, la un domn, unde m'am dus alaltă-eri cu o pereche de pantaloni, și mi-a dat 50 de bani bacșiș, dise Ghiță.

— Să intrăm la d. Isaia, dise Tanase, oprindu-se în dreptul unei frumoșele case cu geamurile înghețate.

«Bună dimineața la moș ajun... începură ei încă din poartă.

Ce entusiasm creștinesc a cuprins pe bătrânul Isaia, e de nedescris. D. Isaia este unul din cei mai cu frica lui Dumnezeu oameni pe pământ; o sfântă emoțiune îl coprinde de câte ori sună ceasul aniversării vre-unei manifestațiuni a mării lui Dumnezeu pe pământ. El e un om, care pe toată lumea povătușește să se poarte cu frica lui Dumnezeu și să nu facă nedreptăți pe lume, căci îl așteaptă urgia cerului în cea-laltă lume. Iusuși face pomana cu apă în ziua morților, căci e om prea milos; nu nedreptățește pe nimeni în lume—de cât nevasta și-o maltratează (când n'are noroc la club).

Covrigi, nuci și gologani capătă băeții și de aci, și pleacă înainte.

* * *

Viscoala groasnic. Gerul te strîngea la spete; pe strade nici nu mai puteai umbra de cât sărind prin zăpada care ajungea până la genunchi, pe unde era mai subțire.

— Stați băeți, dise răgușit Tanase, îndreptându-și gluga, și un consiliu de trei se începu în mijlocul stradei.

— Voi să mergeți acasă, să faceți foc și îngrijiti-vă de cratiță.

— Bine, bine, răspunseră cei-lalți doi.

— Eă mă duc la «Purcel», căci numai acolo e deschis pe vremea asta, la ceasurile trei.

— Să cumperi țuică și zahăr, dise Ghiță.

— Ei, par'că eu nu știu? O să iaș o oca de țuică, de 20 de bani zahăr, și pe rest—ne împărțim noi.

— Bine bine, respunseră Ghiță și Tache, ne îngrijim noi de foc și de cratiță, să vii numai de grabă.

— Indată sunt aci.

Și se despărțiră, — ca să se întâlnească.

* * *

— Veți dumneata, ai dracului băeți—s'au îmbătat! își dicea singur croitorul, intrând dimineața în camera desordonată a ucenicilor, care pe la 9 ceasuri dormeau încă, răspândind prin respirarea lor o duhoare de băție.

— De mine, — nu e nimic, urmă el, dar când o vedea dumneaei... cratița... Him..

Clopotul de la Mitropolie chiamă lumea la leturghie.

S. S. S.

DIVERSE

O statistică interesantă

Cei opt miniștrii sârbești, Avakumovic, dați în judecată, au 24 de apărători. Dacă fie-care acusat împreună cu apărătorii săi, nu va vorbi mai mult de 3 ceasuri, ceea-ce după experiențele anterioare făcute asupra acestor domni ar fi foarte puțin, suma ceasurilor s'ar ridica la 192. Relativ la deposițiile cel r 40

de martori înscrși, vor avea cei 16 judecători și cei 3 procurori și ei de dis câte ceva. Vor fi neapărate și confruntările martorilor cu acușatii, și fie-care apărător și acusat are dreptul să răspundă la câte ceva; așa că socotit pe puțin, ascultarea fie-cărui martor se poate pune de 4 ceasuri. Aceste ceasuri împreună fac suma de 160, și ast-fel judecata —exceptând casurile intermediare neprevăzute — are se dureze în total 352 de ceasuri. Până acuma nici o ședință nu a durat mai mult de trei ceasuri, și dacă tot așa va merge și de aci înainte, procesul are să dureze 3 luni, 3 săptămâni, 6 zile și 1 oră.

In ajun de Crăciun

Bărbatul: Dragă nevestică, ce faci așa gură cu bieții servitorii, că doar și ei sunt creștini; și astă-zi e ajunul sfântului crăciun.

Nevasta: Lasă puiule că dacă nu-i înjur n'o să fie mulțumiți de cadourile ce o să capete de sărbători.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Aseară toate trenurile au venit în gara de Nord cu întârzieri.

Trenurile de Galați și Vărciorova au sosit ași cu întârziere de câte 2 ore.

Trenul de Ițcani a sosit abia la 11 ore.

Trenul de Iași, care trebuia să sosească ași de dimineață, a sosit tocmai după orele 12.

*

O bandă de tâlhari a voit să atace alaltă-eri gara Gilortu

Acarul Ion simțindu-i, a dat de veste, și atunci tâlharii au început a trage focuri de arme, fără însă a 'l nemeri. Apoi, au luat-o la fugă.

*

Astă-zi după amiazi s'a făcut inmormintarea tinărului Bacalogiu, elevul din farmacia Roșu, care s'a otrăvit bând sublimat corosiv.

*

Și astă-zi, ca și ieri următoarele linii de drum de fier sunt intrerupte:

București - Giurgiu, București - Călărași, Costești-Turnu Măgurele, Frâsinet-Corabia și Constanța-Cernavoda.

Se crede că linia București-Giurgiu va fi deschisă a treia zi de crăciun.

Linia Slobozia este închisă de trei zile. Pe linia Piatra-Neamțu abia a putut circula un singur tren în două zile.

*

La Giurgiu s'au trimes soldați, ca să deschidă linia spre a scoate trenul, care s'a nămolit lângă stația Frătești.

*

Trenul ce venea de la Craiova a deraliat ieri în gara Slatina la un macaz.

Mașina, un vagon de clasa I, un vagon de clasa II și vagonul de bagaje s'au sfărîmat. N'a fost rănit de cât un singur călător. Circulația se face acum prin transbordare.

Călătorii au trebuit să plece spre București cu un alt tren, care a plecat la orele 5 seara.

*

O depeșă din Coburg cu data de ieri 23 Decembre, ne anunță că Principele Fer-

dinand și Principesa Maria a României împreună cu micul Principe Carol, au plecat la Neuwied, unde se află Maj. Sa Regina.

BIBLIOGRAFIE

Acte și documente din Corespondența diplomatică a lui Mih. Cogălniceanu, — publicate de Vasile M. Cogălniceanu. — A ieșit de us tipar și fascicula IV-a volumului I.

Memoriul delegațiunii consiliului general a Județului Constanța asupra situațiunii acelu județ, prezentat M. Sale Regelui. O broșurică de 16 pag. tipărită la București, tipografia »Gutenberg«.

Introducere la Economia politică.
Lecțiuni de deschidere a cursului ținut la facultatea de drept din Iași, — de N. Basilescu

Memoriile D-soarei Felicia Rațiu. — *Vandalismul din Turda*. — Tipografia «Voința Națională» Edițiunea Lligei culturale, secțiunea Olt. Prețul lei 50 b.

Răspundător pentru redacție **Ion Slavici**.

Doctorul DRUGESGU

de la spitalul Filantropia

Tratează maladiile chirurgicale și genito-urinare

Consultațiunii de la 4—6 p. m.

CALEA PLEVNEI 12 bis.

In dosul Băilor Eforiei.

ACTE ȘI DOCUMENTE

din

CORESPONDENȚA DIPLOMATICĂ

a lui

Mihail Kogălniceanu

relativă la

RESBOIU INDEPENDENȚEI ROMÂNIEI 1877-78

publicate de

Vasile M. Kogălniceanu

apărute până acum primele 4 fascicule din vol. I

Doctorul RAPPAPORT

Specialist în boale de copii

STRADA CARAGHEORGHEVICI No. 5

Vis-à-vis de Banca Națională

Consultațiunii de la 4—6 p. m.

LABORATORUL DE CHIMIE

„AURORA“

Brăila— Strada Regală No. 86. — Brăila.

RENUMITUL RESTAURANT

NAE FELICIAN

Situat în colțul Str. Plevnei, 12 bis

Onor. Public va găsi tot d'a una mâncările cele mai gustoase calde și reci, diferite Vinuri și alte băuturi alese. Serviciul prompt.

Prețuri foarte convenabile

Se primesc și abonamente cu luna și cu cartele. Cartela de 30 feluri de mâncări după Lista de di, fără deosebire, numai cu 9 lei.

Onor. Public se va convinge de adevăr, binevoind a visita acest renumit Restaurant.

CEL MAI SUPERB CADOU DE CRĂCIUN ȘI ANUL NOU

COLECȚIUNEA REVISTEI

A MICUL COPILOR

PE ANII 1891-92-93

DOUĂ VOLUME IN CUARTO, PESTE 1.500 PAGINI TEXT

Având peste 400 de tablouri!! — Cu preț de 10 lei

Aceste volume conțin: Un romanț pentru copii, scris de D-ra Julia B. Hasdeu; Un cântec de leagăn (cuvinte de D-ra Julia B. Hasdeu, muzica de G. Ștefănescu, profesor de conservator); o mulțime de nuvele, istorioare, povești, basme, anecdote, descrieri de voiagiuri, din viața animalelor, păsărilor și insectelor, poezii, șarade, enigme, etc.

Depus spre vânzare numai la librăria I. V. SOCEC.

FONDERIA DE LITERE

MAȘINI NOUI
DIN FABRICA
FOUCHER FRÈRES
DIN
PARIS

THOMA BASILESCU

BUCUREȘTI

MATRIȚE ORIGINALE
DIN
AMERICA
FRANȚA
GERMANIA
ȘI
ITALIA

PESTE 30.000 MATRIȚE ORIGINALE
DE DIFERITE CARACTERE
LATINE, GERMANE, RUSE, BULGARE, GRECE, EBRAICE

FURNITURI COMPLETE PENTRU INSTALAȚIUNI NOI DE STABILIMENTE TIPOGRAFICE

NOTE MUZICALE ȘI LITERE CYRILIC PENTRU CĂRȚI BISERICESCII

COLECȚIUNI NOUI DE ORNAMENTE

☛ *Prețurile Stabilimentului sunt cu 25 % mai estine de cât ale tuturor fabricilor din străinătate, osebni de spele de vamă și transport.*

☛ Se primește în schimb material vechi cu prețuri avantajoase ☛

BOGAT ASORTIMENT IN LITERE
DE
FANTEZIE, TITLURI, CALIGRAFICE, GOTICE, FLORATE, ETC. ETC.

CLISERIE
ULTIMUL SISTEM IN METAL SI GALVANOPLASTIE

LINI DE METAL, TĂIATE SISTEMATIC

REGLEȚI, QUADRAȚI ȘI TOT FELUL DE ALBITURI

☛ Condițiuni favorabile în plăși ☛

Compania și tipografia din România Thoma Basilescu

B. D. ZISMAN

DEPOSITARUL GENERAL DE LA

COMPANIA AMERICANA

BUCUREȘCI. — Calea Victoriei, No. 44. — BUCUREȘCI
(lângă farmacia Brus, vis-à-vis de Luvru)

MAȘINE DE CUSUT neîntrecute în SOLIDITATE, LUCRARE și ELEGANȚA

Premiate la toate expozițiunile cu primele Medalii și Diplome de onore
Peste 5 milioane sunt în întrebuințare. — Garanție pe 5 ani.

Biciclete de siguranță „SPORT” din cari am vândut peste 400 bucăți în România fiind cele mai apreciate în străinătate! Mers ușor! Eleganță completă! Cea mai mare soliditate!

VÎNZARE ÎN RATE

Cataloage și informațiuni GRATIS și FRANCO, rugând a comunica ce anume voiți să cumpărați.

LIBRARIA IG. HAIMANN, BUCURESCI

Cu începere de la 19 Noembrie 1893 punem în vânzare regulat în fie-care Sămbătă câte o fasciculă din

Fie-care fasciculă coprinde 4 coli din scrierile autorilor Români și traduceri din scriitori străini însemnați, și se vinde cu 50 de bani în totă țara. Abonamentele se plătesc înainte și se fac numai direct la noi.

Primele fascicule vor coprinde, între altele: **Trubadurul** de Delavrancea, **Năpasta** de Caragiale, **Influența împrejurărilor** de Lamarck, **Basmele** lui Stăncescu, **Poesiile** lui Neculai Iorga, Carol Scrob și a altor poeți români vestiți, **Literatura populară română** de Dr. Gaster, **Conferințele Atheneului Român**, etc. etc. etc.

Fie-care fasciculă e broșată ast-fel ca să permită defacerea cōlelor și strângerea lor în volume separate, formând ast-fel opere întregi de o valoare împărită de cât cea plătită pentru fasciculele.

Prețul unei fascicule de 4 coli, 50 bani

Biblioteca Română Contemporană

APARE ÎN FIE-CARE SĂMBĂȚĂ

Biblioteca Română Contemporană are de scop a mijloci răspândirea cărților românesce, oferindu-le cu un preț foarte scăzut.

Biblioteca Română Contemporană înlesnesce tutulor formarea de biblioteci românesce, cu o cheltuială de 40—50 bani pe săptămână numai.

ABONAMENT pentru 50 fascicule, 20 lei
" " " 25 " 11 "
trimise franco în totă țara.

IG. HAIMANN, LIBRAR-EDITOR
BUCURESCI